

GAZETA LWOWSKA

WYCHODZI KAŻDEGO POWSZEDNIEGO DNIA POPOŁUDNIU

Ceny prenumeraty:
 We Lwowie bez doręczenia do domu . . . mies. zł. 2.—, kwart. 6.—
 z dostawą do domu . . . mies. zł. 2.40, kwart. 7.—
 Na prowincji z przesyłką pocztową . . . mies. zł. 2.40, kwart. 7.—
 Zagranicą mies. zł. 5.—, kwart. 15.—

Numeri telefonu REDAKCJI I ADMINISTRACJI 221-17.
 Konto PKO Lwów № 504.044.

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI:
 LWÓW, UL. ZIMOROWICZA 15 I. P.

Listy należy frankować. — Reklamacje otwarte wolne od opłaty.
 Rękopisów nadesłanych nie zwraca się.

CENA NUMERU

10 gr.

Ceny ogłoszeń:

Za 1 wiersz milimetr. (6 1/2 cm. szer.) w zwykłych ogłoszeniach gr. 30, w nadesłanym i w nekrologach gr. 50, w kronice, repertuar, dział gospodarczy, rasli w tekście gr. 70, pod nagłówkiem na pierwszej stronie zł. 1.—, Tabelaryczne o 50 proc. drożej. Za jedno słowo w drobnych ogłoszeniach gr. 10, kupne i sprzedaż słowo gr. 12, matrymonialne, korespondencje prywatne słowo gr. 20, dla poszukujących pracy gr. 5. Z zastrzeżeniem miejsc 25 proc. Zagraniczne o 50 proc. drożej.

NOWY ROK SZKOLNY.

I znow jak co roku o tej porze, ożywiają się mury i opustoszałe przez całe lato ściany szkolnych budynków. Ulicę miast, miasteczek i wsi polskich zaroją się znowu mrowiem głów ciemnych i płowych, głów, którym nie sporo powracać do nauki po letnich wakacjach, nie zawsze zresztą należycie wykorzystanych.

Powrót do szkoły po odpoczynku wakacyjnym jest dniem uroczystym i pełnym wrażeń. Zwłaszcza dla młodzieży. Gdy w ciągu roku szkolnego nieraz szkoła się naprzykrzy, nieraz nawet dokuczy, to podczas przerwy wakacyjnej wszystko to, co się kiedyś w życiu szkolnym wydawało przykrością czy dokuczliwym przymusem, zacierają się w pamięci a pozostaje to, co ze szkołą łączy. Podczas wakacji niejednokrotnie uczeń czy uczennica pomyśli o szkole ze wzruszeniem i do szkoły zatęskni.

Nie chcemy gasić świątecznego nastroju pierwszych dni szkoły. Ale troski dnia codziennego i codziennych potrzeb nie omijają przecież i ogromnej większości uczniów.

Ileż to dzieci bezradnie stają przed zagadnieniem, jak będą mogli rodzice w domu zaradzić wszystkiemu, skąd się wezmą pieniądze. Jak to będzie przez zimę, czy będzie w czym do szkoły chodzić, gdy przyjdą mrozy; czy w szkole dostanie się łyżkę stawy.

A rodzice? Ileż to trosk gromadzi się w tych dniach i jak ciężko odmówić pomocy dziecku, któremu pragnęłoby się zapewnić radość szkolnego życia, odsunąć je od własnych trosk.

Ale te przeszkody będą musiały być przełamane. Dopomóc do tego szkoła, dopomóc musi społeczeństwo. Zresztą warunki, w jakich pobiera naukę młodzież polepszają się z każdym rokiem. Gmachy szkolne wyrastają w Polsce nie tylko wysiłkiem Państwa, lecz i całego społeczeństwa.

O jednym muszą też u wrót nowego roku szkolnego pamiętać rodzice. Muszą żywo interesować się szkołą. I wpływ ich na dziecko musi harmonizować z wpływem szkoły. Nie można również przy dziecku osłabiać autorytetu szkoły. Nie można bagatelizować spraw, które dziecko przynosi ze szkoły, jako „ważne”. Niech to będzie przedstawienie, obchód, zbiórka na cel dobroczynny — jeżeli dziecko ustosunkowało się do tego poważnie z entuzjazmem — nie należy tego osłabiać. Rodzice powinni utrzymywać jak najściślejszy kontakt ze szkołą, bo tylko w tych warunkach potrafią uzgodnić swoje i jej wychowanie. Nie wolno im opuścić rąk, zdać wszystkiego na szkołę. Muszą pamiętać, że mimo wszystko dziecko większą część dnia spędza w domu.

I przystępują też dziś do nowej pracy nauczyciele. Nad kształtowaniem młodych charakterów, nad ich urabianiem i hartowaniem czuwają bacznie kadry naszych pedagogów. Nauczycielstwo polskie pełni swe szczytne posłannictwo z zapalem i samozaparciem. Doniosłą jest też jego rola w całym naszym życiu. Zwłaszcza w życiu naszej prowincji, w życiu tych tysięcy wsi i setek miścin, w których nauczyciel to jedyny lub prawie jedyny inteligent i jedyna twórcza komórka społeczna, pracująca nad „podciągnięciem Polski wzwyż” A.

Czy rozmowy sudecko-czeskie doprowadzą do pozytywnych rezultatów?

Londyn, 1. 9. (PAT) Wczoraj ambasador Henderson o godz. 15 min. 15 udał się do Berlina samolotem holenderskiej linii lotniczej. W oficjalnych kołach stwierdzają, iż Henderson powraca do Berlina w pełni obznajomiony w najdrobniejszych szczegółach ze stanowiskiem rządu brytyjskiego.

Wiadomości, jakoby ambasador Henderson wioził z sobą notę rządu brytyjskiego do rządu niemieckiego, lub jakoby Chamberlain za jego pośrednictwem wysłał list osobisty do

kanclerza Hitlera, spotykają się z zaprzeczeniem w kołach oficjalnych, które nazywają je całkowicie pozbawionymi podstaw.

Zainteresowanie rządu brytyjskiego, jak dowiaduje się Ag. Reuter, że środkowuje się obecnie dokoła bezpośrednich kontaktów pomiędzy władzami czeskimi a przedstawicielami Niemców sudeckich, przy czym wyrażana jest nadzieja, iż kontakty te doprowadzą do pozytywnych rokowań.

Rząd brytyjski oczekuje wyniku rokowań.

Londyn, 1. 9. (PAT) Wiadomości prasy angielskiej na temat uchwał, pojętych na wczorajszym posiedzeniu ministrów, zgodne są co do tego, że rząd brytyjski postanowił powstrzymać się od jakichkolwiek wystąpień dyplomatycznych w Berlinie i zacząć, jaki obrót przybierze w najbliższych dniach sytuacja w Sudetach.

Według prasy brytyjskiej, koła rządowe skłaniać się mają do poglądu, że nowe propozycje rządu czeskiego stwarzają podstawę do rokowań. Gdyby rokowania nie doprowadziły do rezultatu, wówczas rząd brytyjski zastanowi się nad dalszymi środkami, które ma przedsięwziąć.

Niemcy sudeccy nie zajęli dotąd stanowiska wobec trzeciego projektu rządowego.

Praga, 1. 9. (PAT) Biuro prasowe SDP komunikuje, że wczorajsze posiedzenie stałej komisji SDP do rokowań z rządem poświęcone było wyłącznie dyskusji na temat rokowań. Delegacja stwierdza, że od paru dni systematycznie kolportowane są wiadomości, jako by SDP nie zajęła żadnego konkretnego stanowiska w stosunku do t. zw. trzeciego projektu rządowego.

W związku z tym SDP stwierdza, że do dnia dzisiejszego od rządu czeskiego oprócz znanych projektów statutu narodowościowego, ustawy językowej i ustawy o samorządzie, nie otrzymała żadnego nowego projektu. Nie doszło dotychczas do żadnej wymiany zdań pomiędzy premierem Hodzą i posłem Kundtem w sprawie kontynuowania rokowań.

Posel francuski de Lacoroix odbył rozmowę z Hodzą.

Praga, 1. 9. (PAT) Premier Hodża przyjął wczoraj posła francuskiego w Pradze De Lacoroix i odbył z nim dłuższą rozmowę.

Posel De Lacoroix, który onegdaj był na śniadaniu u lorda Runcimana a po południu został przyjęty przez ministra Kroftę, konfrował z premierem Hodżą na temat obecnej sytuacji europejskiej, stanowiska rządu francuskiego i wpływu sytuacji międzynarodowej na trudności wewnętrzne Czechosłowacji. Premier Hodża przyjął też kilku mi-

nistrów oraz polityków, reprezentujących stronnictwa koalicyjne, a następnie przedstawiciela Rusinów amerykańskich dr. Gerowskiego, z którym omawiał sprawy, związane z autonomią Rusi Podkarpackiej. Po południu premier Hodża wziął udział w posiedzeniu politycznym komitetu rady ministrów, gdzie wygłosił referat o stanie dotychczasowych rokowań i o podstawach, na których ma być oparte porozumienie z SDMP.

Runciman przyjął posła Kundta. Konferencja Henleina z Gwatkinem.

Praga, 1. 9. (PAT) Sekretarz misji lorda Runcimana komunikuje: Lord Runciman przyjął wczoraj o godz. 11 posła Kundta, szefa delegacji partii niemiecko-sudeckiej do rokowań z rządem.

Ashton Gwatkin udał się do Marienbad, gdzie odbył konferencję z Henleinem. Ashton Gwatkin wrócił do Pragi wieczorem.

Lord Runciman przyjął o godz. 15.30 p. Zajceka, przedstawiciela niemieckiej partii chrześcijańsko-społecznej.

Polacy w Gdańsku wytrwają na swoim stanowisku.

Gdańsk, 1. 9. (PAT) Zarząd główny Gminy Polskiej Związku Polaków w Gdańsku uchwalił deklarację, w której dziękuje społeczeństwu w Polsce za jego stanowisko w związku z ostatnim

wypakiem pobicia młodzieży polskiej w Gdańsku.

W imieniu polskiej ludności gdańskiej Zarząd główny Gminy Polskiej Związku Polaków stwierdza, że wy-

AUDIENCJE U PANA PREZYDENTA RZPLITEJ.

Warszawa, 1. 9. (PAT) Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął w dniu dzisiejszym Pana Prezesa Rady Ministrów gen. Sławoj-Składkowskiego, który poinformował Pana Prezydenta o bieżących pracach Rządu.

Warszawa, 1. 9. (PAT) Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął w dniu 30 sierpnia w Spałę posła nadzwyczajnego i ministra pełnomocnego p. Mariana Szumlańskiego.

NARADA HENDERSONA Z RUNCIMANEM.

Praga, 1. 9. (PAT) Ashton Gwatkin opuścił wczoraj rano hotel Alcron, udając się samochodem do jednej z miejscowości w Czechach północnych. Członkowie misji brytyjskiej odmawiają udzielenia bliższych wyjaśnień w sprawie tej podróży.

W pałacu Rottenhaus, gdzie odbędzie się w tym tygodniu trzecie spotkanie między Runcimaniem i Hendersonem, oświadczone, iż nie oczekują tam odwiedzin Gwatkina.

Istnieje przypuszczenie, że Ashton Gwatkin udał się do Liberca (Reichenberg) celem przeprowadzenia konferencji z przedstawicielami przemysłu sudeckiego, następnie zaś wyjedzie do Jachimowa, gdzie spotka się z Henleinem, lub jednym z przywódców partii sudecko-niemieckiej.

AKTYWIŚCI ARABSCY SABOTAZUJA.

Jerozolima, 1. 9. (PAT.) Arabscy aktywiści podpalili wczoraj dworzec kolejowy w Deiriesh, na linii Jerozolima—Lydda.

W okolicy Hebronu wprowadzili dziś aktywiści dwóch lekarzy Arabów, stojących na usługach brytyjskich władz mandatowych.

MASOWA EGZEKUCJA.

St. Jean de Luz, 1. 9. (PAT.) Z Barcelony donoszą, że skazano tam dziś na śmierć 26 żołnierzy za dezercję.

BUDOWA GMACHU MINISTERSTWA AFRYKI WŁOSKIEJ.

Rzym, 1. 9. (PAT) Mussolini poświęcił dziś rano kamień pod gmach ministerstwa Afryki włoskiej, który wzniesiony zostanie u zbiegu alei Archeologicznej i ul. Awentyńskiej

PRZELOT NAD ATLANTYKIEM.

Paryż, 1. 9. (PAT) Wodnosamolot „Lieutenant De Vaisseau Paris” doleciał do wybrzeży amerykańskich po przebyciu 3,750 km w czasie 20 godzin 45 minut lotu, lecąc z przeciętną szybkością 180 km na godzinę.

ZIEMIA ZASYPAŁA BARAK ROBOTNICZY.

Keijo, 1. 9. (PAT.) W północno-wschodniej części Korei nastąpiło dziś, w okolicy miejscowości Kainei zasypanie baraku robotniczego skutkiem obsunięcia ziemi. W katastrofie znalazło śmierć 66 robotników, jedynie 3ch zostało ujętym z życiem.

trwa na swym stanowisku, stojąc w obronie swoich praw, opierających się na obowiązujących traktatach i nie dopuści, by prawa te w jakikolwiek sposób mogły być ukrócone.

Wiadomości bieżące.

Czwartek

1

Idziego

Jutro: Stefana

Wschód słońca 4:46
Zachód 18:25

TEATR WIELKI.

Czwartek, 1. IX. Teatr nieczynny.

TEATR ROZMAITOŚCI.

Teatr nieczynny.

KINOTEATRY:

APOLLO Chorążczyzny 7: „Heidi”.
BALTYK pl. Strzelecki: „Mój pan mąż” i „Kid Galahad”.
CASINO Legionów 5: „Więzy miłości” i „Grzech młodości”.
CHIMERA Akademicka 8: „Kłamstwo Niny Petrowny”.
EUROPA Akademicka 3: „Król się bawi”.
KOPERNIK Kopernika 9: „Grobowiec indyjski”.
MARYSIENKA pl. Smolki: „Grobowiec indyjski”.
METRO Łyczakowska 7: „Poznali się w Monte Carlo” i „Zaginiona wyspa”.
MIRAZ: „Ziemia błogosławiona”.
MUZA 3-go Maja 11: „Kadeci marynarki”.
PALACE Legionów 1: „Miłość w kajdanach”.
PAN Franciszkańska 1a: „Włóczęgi Polnocy”.
RAJ pl. Mariacki 7: „Burgtheater”.
RIALTO pl. Akademicki 5: „Wzgardzona”.
ROXY Kętrzyńskiego 56: „Express Monzoli”.
STYLOWY Szaszkiewicza 5: „Czarny korsarz” i rewia.
SWIT Gródecka 2b: „Sitting Bull” i „Senacja jest świat”.
TON pasaż Mikolascha: „W pulapce” oraz „Przeklęty skarb”.
UCIECHA pasaż Mikolascha: „Miasto w plomieniach” oraz rewia.

— Chór Dana. Dnia 2 września w Teatrze W. wystąpi jedyny raz Chór Dana w nowym programie z solistami H. Brzezińską i A. Wysockim. Ceny miejsc normalne — niższe niż w ubiegłym sezonie. Bilety do nabycia w kasach Teatru W. i kasie miastowej przy ul. Kilińskiego nr. 1.

— „Straszny dwór”. Dnia 3-go b. m. w sobotę w Teatrze W. dany będzie „Straszny Dwór” (Moniuszki) w obsadzie: pp. Fr. Platówna, Kotulakówna W., Z. Ciepielówna, St. Drabik, Dobosz, Z. Dolnicki, W. Kaczmar, M. Mazanek, L. Rejchan i Hłady. Przy pulpicie dyr. Lehrer. Powiększony balet układu Morawskiego. — Ceny miejsc operowe — niższe od cen ubiegłego sezonu. Bilety do nabycia w kasach Teatru W. i kasie miast. przy ul. Kilińskiego nr. 1.

KOMUNIKATY.

— Karty uczestnictwa na Targi Wschodnie dla przyjazdów indywidualnych można nabywać w Przedstawicielstwach LPT. w większych stacjach, jak Brzeżany, Chodorów, Czortków, Drohobycz, Jaremcze, Jarosław, Kamionka Strumiłowa, Kolomyja, Przemysł, Rawa Ruska, Rozwadów, Sambor, Sokal, Stanisławów, Stryj, Tarnopol, Zagórz, Złoczów. — W stacjach mniejszych, nie wymienionych, należy zamawiać karty uczestnictwa przed zamierzonym wyjazdem na 3 dni naprzód.

— Centralny Zarząd Związku Zawod. Pracowników Samorządu teryt. RP. zawiadamia, że 24te zgromadzenie delegatów Oddziałów odbędzie się w Jaremczu w dn. 3-go bm. w sali hotelu obok dworca.

— Migawki z Wystawy Radiowej. Naśpiły publiczności na Doroczną Wystawę Radiową w Warszawie jest od chwili otwarcia Wystawy, nieprzerwanie wielki. Przed okienkami kasy wystawowej tworzą się co chwila długie „ogonki”, zresztą szybko likwidowane przez obsługę kasową. Napływa publiczność mieszana z wyraźną przewagą młodzieży.

Publiczność z zainteresowaniem ogląda wielką mapę plastyczną Polski z modelami gipsowymi dziewięciu rozgłośni P. R. — Kręgi światła neonowych wskazują tu na pola zasięgu poszczególnych stacji regionalnych i rozgłośni ogólnopolskiej w Rzeczy. Tu olbrzymi szafirowy glob ziemski, obracając się nieustannie, wciąga zwiedzających ku stoisku ze znaną marką odbiorników lampowych. W ogóle zainteresowanie sprzętem radiowym jest widoczne. Publiczność interesuje się żywo bardzo dobrze zareklamowanymi „radiogramami” — odbiornikami z urządzeniem gramofonowym. Ciekawość budzą „superheterodyny” dwulampowe. Trzeba przyznać że pokaz odbiorników zorganizowano bardzo dobrze i uzupełniono obficie informacyjnymi ulotkami, które publiczność chętnie zabiera ze sobą.

We wszystkich salach Wystawy odbywają się na żądanie publiczności próby mocy i czystości odbioru radiowego. Stąd w salach rozbrzmiewa muzyka z fal polskich i zagranicznych. W dniu otwarcia słuchano w ten sposób koncertu, który odbywał się w studio wystawowym pod salami. Grała orkiestra symfoniczna Polskiego Radia pod dyrekcją G. Fitelberga. Solistką była gwiazda operowa p. Barbara Kostrzewska, która wykonała szereg utworów Moniuszki, Zelenckiego i Różyckiego. Publiczność zebrała w studio z prawdziwym zainteresowaniem obserwowała pracę amfikatora i studio speakeera, zbudowane po obu stro-

Wielka Brytania będzie prowadzić stanowczą lecz pełną umiarkowania politykę.

Paryż, 1. 9. (PAT) Część prasy paryskiej, a przede wszystkim dzienniki lewicowe z pewnym rozczarowaniem przyjęły rezultaty obrad gabinetu londyńskiego, po których oczekiwano nowych deklaracji rządu brytyjskiego, angażujących W. Brytanię w sprawie czeskiej, czy też, jak to zapowiedzieli w sensacyjnych doniesieniach korespondenci londyńscy, jakiegoś orędzia brytyjskiego pod adresem Trzeciej Rzeszy.

Wyniki obrad londyńskich potraktowano więc w Paryżu jako dowód, iż rząd angielski za wszelką cenę stara się utrzymać pokój kosztem zmuszenia Pragi do dalszych ustępstw na rzecz narodowości.

Korespondent londyński „Paris Midi” zastanawia się w komentarzu

do obrad gabinetu londyńskiego, czy komunikat ogłoszony w wyniku posiedzenia rady ministrów należy uważać za cofnięcie się W. Brytanii w stosunku do poprzednich deklaracji na temat problemu czeskiego i konstatuje, że w każdym razie komunikat ten nie oznacza nowego i dalszego angażowania się Wielkiej Brytanii i może być uważany tylko za potwierdzenie polityki umiarkowania i koncyliacji, jakiej dał wyraz w swym ostatnim przemówieniu sir John Simon.

Rząd angielski zdecydowany jest prowadzić nadal politykę stanowczą, lecz jednocześnie pełną umiarkowania, celem ocalenia pokoju, pisze w komentarzu „Petit Parisien”.

Otwarto nową placówkę oświatową w Czechosłowacji.

Mor. Ostrawa, 1. 9. (PAT) W niedzielę odbyło się w Gródku na Gorniu, polskiej gminie pod Jablonkowem, poświęcenie nowej polskiej szkoły ludowej, założonej i utrzymywanej przez Macierz Szkolną.

Ludność polska Gródka od kilku lat starała się u władz o zezwolenie na otwarcie tej szkoły. Po wielokrotnych interwencjach władze szkolne zgodziły się na to dopiero w ostatnich tygodniach.

W uroczystości niedzielnej wzięły udział tłumy miejscowej ludności polskiej i delegacje wszystkich organizacji polskich z terenu Moraw i Śląska. W przemówieniach podkreślano doniosłość tej uroczystej chwili, która zamieniła się w manifestację polskości Ziemi Śląskiej.

Przedstawiciele m. Gdyni we Lwowie.

W lipcu b. r. bawiła w Gdyni delegacja m. Lwowa, z członkami prezydium, gromem ławników i radnych. Obecnie Zarząd miasta zaprosił przedstawicieli m. Gdyni do Lwowa na otwarcie Targów Wschodnich. W wyprawie Gdynian weźmie udział komisarz Rządu miasta Gdyni mgr. Franciszek Sokół, dalej długoletni wójt i pierwszy burmistrz Gdyni kaszub, Jan Radtke, inż. St. Łęgowski, dyr. Urzędu Morskiego, a dalej szereg radnych i urzędników Zarządu miasta w Gdyni w liczbie 28. Delegacja przybyła do Lwowa w dniu 3 września o g. 7 rano. Po powitaniu delegacji w sali

Mor. Ostrawa, 1. 9. (PAT) Prasa czeska podaje, że Czeska Macierz Szkolna sfinalizowała w tych dniach umowę o kupno parceli w Czeskim Cieszynie, na której stanie gmach domu narodowego. W najbliższym czasie nastąpić ma poświęcenie kamienia węgielnego w związku z 40-leciem istnienia Czeskiej Macierzy Szkolnej na Śląsku Cieszyńskim. Nowy dom będzie siedzibą centrali wszystkich organizacji czeskich.

Mor. Ostrawa, 1. 9. (PAT) Jak podaje prasa czeska, w związku z wybuchem i pożarem w fabryce chemicznej Ruetgersa w Mor. Ostrawie dyrekcja zakładów wyznaczyła nagrodę 5.000 k. cz. za wyjaśnienie przyczyny wybuchu oraz wykrycie ewentualnego sprawcy.

obrad Rady miejskiej, goście złożą wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza, na cmentarzu Obrońców Lwowa, po czym wezmą udział w otwarciu Targów Wschodnich. Następnie wezmą udział w zwiedzaniu Szkoły leśnej w Brzechowicach, zwiedzą kąpieliską lwowską, panoramę i muzeum, da lej elektrownię na Persenkówce, Zakład Opieki Społecznej, następnie udadzą się do szkoły na Bogdanówce, do Szkoły i Woli Dobrostańskiej a w dniu 6 września b. r. uczestnicy wycieczki udadzą się do Zagłębia Naftowego i Truskawca.

nach Wystawy i widoczne całkowicie dzięki szklanym ścianom.

W dniu otwarcia odbywała się na terenie Wystawy sprzedaż znaczków metalowych, wyobrażających mikrofon i opatrzonej w literki S. K. R. K. Za znaczek pobierano 50 groszy. Z sumy zebranej Społeczny Komitet Radiofonizacji Kraju zakupił odbiorniki radiowe dla czterech najbardziej potrzebujących szkół powszechnych na Kresach.

KRONIKA MIEJSKA.

Rowerzysta potrącony przez samochód. Zygmunty Trylko, zamieszkały w Krzywczycach, doniósł policji, że wczoraj popołudniu, gdy jechał rowerem przez ul. Batozkiego, został potrącony przez samochód A 42596, wskutek czego doznał lekkiego poszczenia.

Ucieczka z restauracji. Roman Szypor, właściciel restauracji przy ul. Janowskiej, doniósł policji, że wczoraj bawili w jego lokalu bracia Michał i Stanisław Matiaszczykowie, którzy zrobili cechę na 22 zł., po czym nie zapłacili rachunku, zbiegli.

Przebiecie nożem. Kisa Szoch (Korzeniowski 7) doniósł policji, że wczoraj w południe na ul. Pełtewnej został przebit nożem przez T. Wejna (Pod Dębem 5).

Z KRAJU.

Przemysł witał wczoraj uroczystości powracając z ćwiczeń letnich oddziały Obrony Narodowej.

W Rohatynie odbyła się uroczystość poświęcenia powiatowego spichrza zbożowego, wybudowanego przez miejscowy Wydział powiatowy. Aktu poświęcenia dokonał rzym.-kat. proboszcz ks. Adolf Kudryk w obecności starosty dr. Janeckiego, repre-

MIĘDZYNARODOWY KONGRES NAUK HISTORYCZNYCH W ZURYCHU.

W Zurychu otwarty został uroczystie 8-my Międzynarodowy Kongres Nauk Historycznych. Przemawiał na nim: przedstawiciel rządu federalnego prof. Howald, rektor uniwersytetu w Zurychu oraz przewodniczący kongresu prof. Harold Temperley z Cambridge.

Kongres — jeden z największych tegorocznych międzynarodowych zjazdów naukowych — zgromadził pośród liczną liczbę uczonych ze wszystkich państw europejskich (z wyjątkiem Rosji Sowieckiej) i wszystkich kontynentów. Bardzo liczne delegacje nadeszły: Belgia, Francja, Niemcy, Anglia, Holandia, Italia, Szwajcaria, i Stany Zjednoczone.

Z Polski przybyło 30 najwybitniejszych historyków z prof. St. Kutrzebą jako szefem delegacji i delegatem Rządu.

Z krajów zamorskich reprezentowane są m. in.: Kanada, Argentyna, Urugwaj, Chile, Chiny, Indie, Iran i Syria.

Bogaty program naukowy obejmuje ponad 270 referatów w 14 sekcjach, z których wiele jest rezultatem ostatnich badań. Chociaż zasadniczo główne prace kongresu obracać się będą wokół zagadnień historii politycznej, to jednak i inne gałęzie nauk historycznych jak historia religii, socjologia, demografia, numizmatyka i in. zostały uwzględnione w programie obrad.

Uczestnicy kongresu m. in. zrobią z Zurychu wycieczkę do Rapperswilu celem zwiedzenia zreorganizowanej stałej wystawy p. n. „Polska dzisiaj” i „Polska wczoraj” na zamku.

Poza tym w ramach kongresu zorganizowane zostały wystawy archiwalne w archiwum państwowym i w centralnej bibliotece w Zurychu.

Program radiowy.

Piątek, 2 września.

Lwów. Godz. 6.45: Audycja poranna. 11.57: Sygnał czasu. 12.03: Audycja południowa. 14: Płyty. 15: Giełda. 15.15: Wesoła audycja dla dzieci. 15.30: Audycja dla chorych. 15.45: Wiad. gosp. 16: Muzyka operetkowa. 16.45: Pogadanka. 17: Wiad. bież. 17.10: „Piękna nasza Polska cała”. 18: Pogadanka. 18.10: Popularne utwory fortepianowe. 18.45: Nowości literackie. 19: Recital śpiewaczy. 19.20: Pogadanka. 19.30: Wesoła audycja z Wystawy Radiowej. 20.45: Dziennik wieczorny. 21: Dialog o literaturze. 21.10: Koncert rozrywkowy. 21.50: Wiad. sport. 22.05: Koncert życzeń.

Giełda z dnia 1 września.

WARSZAWA — GIEŁDA PIENIĘŻNA.

Dewizy: Belgia 89.75, Berlin 213.07, Amsterdam 289.40, Kopenhaga 115.20, Londyn 25.80, N. Jork 530 7/8, kabeł 531, Oslo 129.60, Paryż 14.49, Praga 18.33, Sztokholm 133.34, Zurych 121.25, Włochy 28.03. Papiery wartościowe: wewn. 66.88, inwest. 1 em. 85.88, 2 em. 84.88, 5 konwers. 69 3/4, konsolidacyjna 67. Akcje: Bank Polski 121, Zachodni 38, Węgiel 34, Granat 110 i pół, Ostrowiec 64 i pół, Starachowice 43.

nictwo komisji mającej zająć się wymianą jeńców pomiędzy Barceloną a Burgos.

Mussolini przyjął nuncjusza papieskiego we Włoszech msgr. Borgogni-ni-duce. Rozmowa trwała przeszło godzinę.

Agencja Stefani donosi, że wczorajsza rozmowa brytyjskiego charge d'affaires sir Noela Charlesa z ministrem spraw zagr. hr. Ciano dotyczyła zagadnień hiszpańskich.

Agencja Domei donosi, iż wojska chińskie wycofując się z Liuan, w środkowej części prowincji Annwei, stosowały gazy trujące przeciwko ścigającym je wojskom japońskim.

Minister spraw zagr. Georges Bonnet przyjął wczoraj angielskiego charge d'affaires w Paryżu Cambella.

Ambasador Kennedy, Neville Henderson i Corbin powrócili wczoraj z Paryża

Ambasador Rumunii p. Ryszard Franasovici powrócił do Warszawy i objął urządowanie.

ZE SWIATA.

Wczoraj o godz. 8 rano przybył z Paryża do Tuluzji brytyjski marszałek Ghetwood. Obejmie on przewod-

**TANIE POBYTY JESIENNE
W UZDROWISKACH.**

Liga Popierania Turystyki pragnie udostępnić jak najszerszym masom turystów wypoczynek w najlepszych warunkach i za najniższą cenę, zorganizowała w 34 ośrodkach turystycznych wypoczynkowych i uzdrowiskach jesienne tanie pobyty ryczałtowe, które trwać będą od 24 sierpnia do 31 października b. r.

Tanie pobyty ryczałtowe LPT. są dostępne dla wszystkich na podstawie tzw. kart uczestnictwa LPT. Cena karty uczestnictwa wynosi od zł. 41 gr. 50 do 56 zł. 50 gr. i obejmuje 8 dni pobytu z całkowitym utrzymaniem, zniżką kolejową, zniżką taksy klimatycznej, oraz wydatki na zabiegi lekarskie i klimatyczne.

Karty uczestnictwa sprzedają Przedstawicielstwa LPT. na wszystkich większych dworcach kolejowych, biura podróży „Orbis”, „Wagons-Lits-Cook”, „Frankopol”, Związek Uzdrowisk Polskich w Warszawie (Boduena 2), Biuro Sprzedaży Produktów Państwowych Zakładów Zdrojowych (Warszawa, Krakowskie Przedmieście 13), — Związek Propagandy Turystyki m. st. Warszawy, Polski Związek Turystyczny w Krakowie, oraz biura Propagandy turystycznej we Lwowie i Wilnie.

Karty uczestnictwa LPT. obejmują następujące uprawnienia: 66 proc. ulgi kolejowej z dowolnej stacji PKP. do miejscowości, objętej akcją tanich pobytów ryczałtowych i z powrotem. we wszystkich klasach i na wszystkie pociągi z wyjątkiem motorowych-expressowych, 50 proc. zniżki taksy klimatycznej (kuracyjnej) od taryfy obowiązującej w pełnym sezonie, oraz 25 proc. zniżki dla zabiegów lekarskich i kuracyjnych.

Czas pobytu może być dowolnie przedłużony, w terminie ważności karty uczestnictwa za odpowiednią dopłatą.

Pierwsza seria kart uczestnictwa z ważnością od 24 sierpnia na Wybrzeże (Gdynia, Orłowo, Puck, Wielka Wieś, Hallerowo, Jurata, Jastarnia) znajdują się w sprzedaży w Przedstawicielstwach LPT i biurach Podróży. Cena karty przy dojeździe do 250 km. wynosi zł. 52. ponad 250 km. zł. 55.

Od dnia 1. IX. b. r. IPT. organizuje pobyty ryczałtowe w następujących uzdrowiskach i miejscowościach wypoczynkowych: Jastrzębi Zdrój, Żegiestów, Morszyn, Wisła, Ustroń, Truskawiec, Nałęczów, Muszyna, Drużkienniki, Inowrocław, Szczawnica, Ciepłocinek, Busko, Iwonicz, Lubień, Worechta, Kosów, Kutry, Niemirow Zdrój, Jaremcze, Delatyn, Tatarów.

Od 20-go września podobne pobyty ryczałtowe obowiązywać będą przy wyjazdach do Krynicy, zaś od 5 października, t. j. po dorocznym święcie „Winobrania” do Zaleszczyk.

**P. Wiceprem. Kwiatkowski przyjął
Prezydium Rady Naczelnej O. Z. N.**

Warszawa, 1. 9. (PAT) Wicepremier Kwiatkowski przyjął w dniu 31. 8. rb. Prezydium Rady Naczelnej Obozu Zjednoczenia Narodowego z szefem O.Z.N. gen. Skwarczyńskim na czele. W ciągu półtora godzinnej konferencji omówiona została polityka rządu w sprawie cen zboża.

**Lotnicy bułgarscy złożyli hołd
w Krypcie Srebrnych Dzwonów.**

Kraków, 1. 9. (PAT) Wczoraj w nocy przybyło do Krakowa 16 podchorążych pilotów bułgarskich na czele z por. pil. Rangelowem.

Na dworcu kolejowym w Krakowie lotników bułgarskich powitał Zarząd Aeroklubu Krakowskiego z prezesem wicewoj. dr. Małaczyńskim oraz wiceprezesami mjr. dr. Michalikiem i dyr. Chodorowskim na czele i grupa lotników krakowskich.

Lotnicy bułgarscy udali się na Wawel, gdzie w krypcie pod Wieżą Srebrnych Dzwonów oddali hołd pamięci

Marszałka Józefa Piłsudskiego i złożyli u sarkofagu wiązkę kwiatów ze wstęgami o barwach Bułgarii. Następnie zwiedzili cenniejsze zabytki miasta, po czym w godzinach popołudniowych udali się do Wieliczki dla zwiedzenia salin.

O godz. 18.30 lotnicy bułgarscy podejmowani byli w Klubie Społecznym przez Zarząd Aeroklubu Krakowskiego kolacją, wieczorem zaś opuścili Kraków, udając się przez Zembrzydowice do ojczyzny.

**Amerykański zdobywca stratosfery
przyjeżdża do Polski.**

Warszawa, 1. 9. (PAT) W dniu 1 września br. o godz. 8 rano na pokładzie MS „Piłsudski” przybywa do Polski amerykański zdobywca stratosfery mjr. A. Stevens wraz z małżonką. Na spotkanie mjr. Stevensa z ramienia Komitetu organizacyjnego I-go

Polskiego Lotu Stratosferycznego wyjechał kpt. Zbigniew Burzyński, członek załogi balonu „Gwiazda Polski”. Pp. Stevens przybędą do Warszawy w dniu jutrzejszym samolotem lub pociągiem.

**Syndykaliści francuscy wywołują ferment
w kołach robotniczych.**

Paryż, 1. 9. (PAT) Mimo bezwzględności sukcesu moralnego premiera Daladiera, który, korzystając z poparcia całego społeczeństwa, zdołał przeprowadzić swoje postulaty zwiększenia czasu pracy, czego wyrazem są uchwalone na ostatnim posiedzeniu Rady ministrów dekrety, skrajna lewica, to znaczy komuniści i koła syndykalistyczne, nie zrezygnowały ze swej gry podjazdowej przeciwko rządowi. Uchwalony w środę dekret, przedłużający czas pracy w przemyśle, pracującym dla obrony narodowej, do 48 godzin a nawet ponad 48 godzin tygodniowo, oraz przedłużający czas pracy w przemyśle prywatnym do 44 godzin, wywołał cała falę nowych ataków na rząd. Komunistyczna „Humanite” zamieszcza na całej stronie wielkimi literami oświadczenie: iż premier Daladier powziął nielegalne postanowienie.

Niepokojąca aktywność wykazują przede wszystkim koła syndykalistyczne. Unia związków zawodowych okręgu paryskiego, opanowana całkowicie przez komunistów zdecydowała się

na rozpoczęcie na wielką skalę zakrojonej akcji protestacyjnej przeciwko uchwalonemu dekretowi. Na piątek zwołana została w Paryżu na placu De la Nation wielka robotnicza manifestacja protestacyjna. Tego rodzaju akcja kół syndykalistycznych wywołuje niepokojący ferment w kołach robotniczych.

Najlepiej sytuowani materialnie metalowcy, zorganizowani w potężnym syndykacie, w odezwie, podanej do publicznej wiadomości, oświadczyli, iż nie będą w ogóle stosować się do postanowień powyższego dekretu.

Aczkolwiek akcja komunistów i czynników syndykalistycznych, świadcząca przede wszystkim o całkowitym zerwaniu wszelkich nici porozumienia między rządzącym stronnictwem rzymsko-lewicowym a lewicą frontu ludowego, nie może wywołać w obecnej chwili kryzysu rządowego, to jednak podtrzymuje w kraju stan niepokoju, a przede wszystkim udaremnia uzyskanie natychmiastowych rezultatów. o ile chodzi o zwiększenie produkcji.

Stan podniecenia mas robotniczych potwierdza również fakt, iż konflikt

Targi Wiedeńskie**11 DO 17 WRZEŚNIA 1938****TARGI TECHNICZNE do 18 września****Znaczne zniżki kosztów przejazdu!**

Z legitymacją Targów i paszportem zagranicznym wiza gratis! Wiza tranzytowa czechosłowacka zbędna! Znaczne zniżki kosztów przejazdu na kolejach polskich i czechosłowackich, niemieckich oraz przy komunikacji lotniczej. — Informacje wszelkiego rodzaju oraz legitymacje Targów po zł. 8.—) przez

WIENER MESSE — A. G., WIEN VII

i u honorowych przedstawicieli Targów we Lwowie: Polskie Biuro Podróży „Orbis” Sp. z o. o., Legionów 29
” ” Polskie Biuro Podróży „Orbis” Sp. z o. o., Plac Mariacki 5
” ” Wagons-Lits Cook S. A., Plac Halicki 15 2589

**LISTA POLEGŁYCH LEGIONISTÓW
STÓW WŁOSKICH.**

Rzym, 1. 9. (PAT) Opublikowano 19-tą listę legionistów włoskich, poległych w Hiszpanii. Lista ta dotyczy poległych w czasie ataku na Albentosa i Harracas i zawiera 607 nazwisk.

KATASTROFALNY TAJFUN.

Tokio, 1. 9. (PAT). Wczoraj nad Japonią szalał tajfun najgwałtowniejszy od r. 1905. Tajfun przeszedł nad Tokio, Jokohamą i całą wschodnią połacią Japonii. Straty materialne, zwłaszcza jeśli chodzi o urodzaje są olbrzymie. Szybkość wiatru dochodziła do 500 km. na godzinę. Rzeki gwałtownie przybrały.

portowy w Marsylii dotychczas nie znalazł swego rozwiązania.

Robotnicy portowi, mimo formalnej obietnicy, udzielonej ministrowi De Monzie, iż zastosują się do postanowień dekretu, regulującego pracę w porcie, który równocześnie przyniósł im podwyżkę płac z 55 franków do 61 franków dziennie, ostatecznie oświadczyli, iż nie aprobują postanowień dekretu i że nadal odmawiają pracy w godzinach nadliczbowych, jak również w nocy i święta.

Minister De Monzie, po wyczerpaniu wszelkich środków perswazji i mimo wyraźnej tendencji nie nadawania konfliktowi portowemu w Marsylii charakteru, przekraczającego ramy lokalnego konfliktu społecznego, stoi jednak wobec konieczności militarystyki portu marsylijskiego, co jest ostatnio poważnie brane pod uwagę w kołach rządowych jako jedyne wyjście z sytuacji.

SANOK — MIASTO PRZEMYSŁOWE.

Turystę, który po raz pierwszy wybiera się w okolice ziemi sanockiej i będzie wjeżdżał w formującą się zwolna na strefę podgórze karpackiego, uderzy nieoczekiwanie malowniczy teren pełen pofałdowanych wzgórz, zagaśszczających się stopniowo lasów, widnokręgów mglistych i siniejących dalekimi zarysami gór. Powietrze staje się tu coraz bardziej rześkie, nappełnia się wyborem aromatami ziół górskich i żywicznych sosen. Z tych to przyczyn okolice te pretendują do godności baz klimatycznych Polski południowej, ze względu zaś na położenie strategiczne zalicza się je do periferialnych coprawda, ale niemniej najbliższych połaci Centralnego Okręgu Przemysłowego. Tuż przed samym Sanokiem, celem naszej podróży, spotykamy zabudowanie tartakowe. Olbrzymie bloki drzewa najrozmaitszego gatunku leżą przygotowane do obróbki. Zdaleka, owe bloki materiału budulcowego, wyglądają jak szeregi domów skoncentrowanych w jakąś jednolitą kolonię. Przemysł drzewny rozwinął się tu, jak widać,

na szeroką skalę; okoliczne lasy, obfitujące w najróżnorodniejsze gatunki drzew, dostarczają surowca, który w szybkim tempie, przy zastosowaniu najnowszych udoskonaleń technicznych jest przerabiany i ładowany na eksport. Dogodność połączeń kolejowych w dużej mierze ułatwia zadanie przedsiębiorstwom. Sprawnie i szybko załadowane wagony towarowe rozchodzą się stąd w najrozmaitszych kierunkach Polski.

Ale oto i Sanok. Jestem tu, po raz pierwszy i chociaż już dużo słyszałem o jego malowniczym położeniu, muszę przyznać, że rzeczywistość daleko wybiega poza przypuszczenia. Od sześciu lat rozlanego Sanu, który daje początek nazwie miasta, ciągną się na obie strony przestrzenie zabudowane bądź też uprawne pola ze stałą tendencją do górowania. Samo miasto stoi na wyniosłym wzgórzu, zapewne prehistorycznym brzegu rzeki i robi wrażenie olbrzymiego kasztelu. Na prawo od stacji kolejowej, z której spoglądamy w tej chwili na aspekt całości, rysują się niebieskawe łańcuchy

górskie; w porze porannej zawołane są nisko unoszącymi się chmurami i masą mgły od czasu do czasu odgarniająca, czysty błękit.

Na jego tle wznoszą się budowle fabryczne, dziwnie kontrastujące z pobliskimi polami zbożowymi i ze stadami pasącymi się bydła. Zestawienie tak odmiennych krajobrazów przy pominięciu na pierwszy rzut oka osiedle pionierskie, świeżo założone, moczające się jeszcze z przyrodzonymi warunkami lokalnymi. Po bliższym zapoznaniu się z bieżącą historią Sanoka przekonujemy się, że istotne uprzedmiotwienie tej połaci kraju nastąpiło w ostatnich latach w tempie prawdziwie amerykańskim i nic dziwnego, że napotyka się na podobne prymitywizmy.

Miasto Sanok, ziemia o rycerskich i świetnych tradycjach, jest dziś nie dużym miastem powiatowym, dodać trzeba, schludnym i czystym, posiada gimnazjum o chlubnej przeszłości oraz instytucje państwowe i samorządowe. Właściwie poza swoim podgórskim i naprawdę pięknym położeniem miasto nie posiadałoby specjalnego jakiegos charakteru, wyróżniającego je z pośród innych, gdyby właśnie nie

fakt, że tutaj przy znakomicie sprzyjających okolicznościach powstają duże placówki przemysłowe o niezwykle doniosłym znaczeniu dla kraju. Dziś już wiemy czym są dla nas tereny Okręgu Centralnego i jakie wartości wnoszą w zakresie obrony Państwa i wzrastającej stale jego potęgi. Jeśli mamy określić położenie Sanoka pod tym względem, to zauważyć należy, że znajduje się on na wysuniętej na wschód granicy Centralnego Okręgu Przemysłowego i jako taki spełnia zadanie bastionu przemysłowego. Stąd, dalszy rozwój tego ośrodka musi być wzięty pod uwagę starannie i pieczołowicie i powinno się wyzyskać wszystkie możliwości w tym kierunku, aby nie zaniedbać żadnej okazji, która miałaby pogłębić jego znaczenie.

Jeszcze przed kilku laty rozpościerały się na miejscu zabudowań fabrycznych pola okolicznych mieszkańców, obsiane rozmaitymi gatunkami roślin zbożowych i pastewnych i nikt nie przewidziałby wówczas, że niebawem miejsca te nabiorą fabrycznego charakteru i rozmachu prawdziwie urbanistycznego.

(Dok. nast.)

